

Sămănătorul

Revistă Literară Săptăminală

Supt îngrijirea d-lor :

D. ANGHEL, ST. O. IOSIF, M. SADOVEANU, G. SANDU-ALDEA, ION SCURTU

PENTRU PARTEA LITERARĂ.

G. M. MURGOCI

PENTRU PARTEA ȘTIINȚIFICĂ.

Sumarul :

- ARTUR STAVRI. — Către popas (poesie)
I. SCURTU. — Drama d-lui Miclescu: «Mama» (II).
ST. O. IOSIF. — Dojana (poesie).
ALEXANDRU FILIPESCU. — Copilul pământului (schita).
ECATERINA PITIȘ. — Scrisoare (poesie).
Z. BÎRSAN. — La soare (poesie).
I. GHÎTESCU. — Din viața albinelor
R. WAGNER. — Olandezul zburător (trad. de St. O. I.).
Sc., G. M. M. și St. P. — Cronică.
A. G. D. și BALCANICUS. — Cronică veselă (Epigrame).

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :

B-dul ACADEMIEI No. 3. — Str. EDGAR QUINET No. 4.

BUCUREȘTI.

EXEMPLARUL :

In țară . . . 20 bani
In străinătate 25 ,

ABONAMENTUL ANUAL :

In țară 10 lei
In străinătate . 12 ,

A APARUT:

CALENDARUL „MINERVEI”

PE ANUL 1907

Este cel mai bogat calendar în materii literare și științifice.

Coprinde o bogată dare de seamă asupra expoziției naționale române și numeroase articole referitoare la frații noștri macedoneni.

Calendarul e splendid ilustrat cu toate vederile din expoziție, cu vederi și tipuri din Macedonia precum și cu toate serbările și vederile societăților corale care au vizitat expoziția.

Afară de acestea e înzestrat cu un splendid supliment artistic în trei culori, reprezentând chipul unei frumoase Seșiștence precum și cu alte 3 suplimente reprezentând familiile regală, și princiară o frumoasă alegorie: România la anul 1866 și la anul 1906.

PREȚUL UNUI EXEMPLAR LEI 1.25

De vânzare la toate librăriile din țară.

SĂMĂNĂTORUL

REVISTĂ LITERARĂ SĂPTĂMINALĂ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA :
B-dul Academiei, 3,
Strada Edgar Quinet, No. 4.
BUCUREȘTI

ABONAMENTUL ANUAL
În țară 10 lei
În străinătate. 12 »

CĂTRE POPAS

Hai, căluț! Și să nu stai
Nici de fel în drum,
Prin pădure haide-hai
Trăpегior de-acum;

Că fetica a rămas
Singulară pe vară;
Acolo facem popas
Și mînem desară...

Dar în cîmp fă-ți iarăși vînt,
Dealu'n piept luîndu-l;
Mi te-așterne pe pămînt
Și te du că gîndul,

Hai, căluț! Și să nu stai
La odihn'acum
Într'o fugă bună hai
Că 'nserăm pe drum—

Că ni-i gata colindatul :
O fugă de cal
Mai rămîne pîn'la satul
Ghemuit supt mal.

Și te-așteapt' un parfumat
Znop de timotei.
Cîte-o frunză adunat
De mînuța ei;

Pîn' la casa... Jaț'o'n soare
Cu fereastră'n pară;
Acolo,—fac eū prinsoare
Că mînem desară:

Două cofe îți aduc
Apă de izvoare,
Coperită'n foi de nuc
Să ție răcoare.

Mie, cînd s'o înneca
De umbră tot locul,
Ce-a lăsa-o inima :
Gura ei ca focul.

A. STAVRI.

DRAMA D-LUI MICLESCU: „MAMA”.

II.

Piesa d-lui Miclescu se inspiră din viața societății românești contemporane, din traiul moral foarte ușurel, bogat în conflicte dramatice, al păturei de sus. Această însușire a piesii este și un mare merit al ei. Astăzi nu mai e o taină, nu mai e nici o « vorbă goală » pentru nici un om înțelegător că țara noastră și neamul nostru întreg viețuiesc o vreme de prefacere, care trebuie să fie — spre mintuirea noastră a tuturor — vremea unei prefaceri în bine, a unei renașteri. Atmosfera morală cea nouă se simte pretutindeni, ca o adiere de primăvară. Organele de respirație ale vieții noastre publice încep să primească aerul cel bun și curat. Teatrul Național, care nu mai poate întârzia să devie un factor de căpetenie în evoluția noastră spre bine, trebuie să respire și el aerul cel inviorător. Iar piesele de moravuri, piesele teziste naționale sînt plantele frumoase care pot îmbălsăma atmosfera așezămintelor teatrului românesc, care pot alunga picla inveninată a reprezentațiilor de piese distractive, imorale pe față ori într'ascuns, ale străinătății care « se amusează » ori ale imitatorilor și „localizatorilor” ei. Din acest punct de vedere, piesa d-lui Miclescu este un adevărat sol primăvărat în literatura noastră dramatică și o încercare hotărîită de a porni literatura dramatică pe căile drepte pe care de mult le bat celelalte genuri ale literaturii românești moderne.

Însă drama d-lui Miclescu nu este numai opera fericit inspirată a unui suflet românesc ales. Ea este și opera de valoare a unui creator de caractere veritabile, de oameni întregi — nu de simple roluri de păpușe, de care vedem atîtea și pe scenele noastre și în saloanele noastre. Cugetător filosofic pătrunzător, critic moralist care-și are sistemul său pozitiv, neînduplecat, biruitor și înfrîngător fără de milă al sufletelor ce i s'ar pune împotriva, observator psihologic foarte fin și multilateral, — d-l Miclescu era chemat să arunce o problemă, fără să se sperie ori să șovăească în fața unei deslegări crude și, mai era chemat să înfățișeze desfășurarea dramatică a problemei sale, prin oameni vii, cari să ne intereseze și să ne miște și să ne cutremure, — fără ca însăși acțiunea piesei să îndure piedeci prea mari și înlăturările lor forțate.

Iată și subiectul piesei: Iorgu Tolpan, vechiul boier moldovean, om

întreg, sănătos la trup și suflet, inimă iubitoare, în stare a se pierde cu totul în admirația idealului de femeie care i-a devenit soție, are totuși nenorocirea să fie înșelat de nevasta-sa, Eliza, după abia doi ani de căsnicie, fără vre-un motiv, nici măcar unul «inventat» de necredincioasă. Mai mult nu stăruiește autorul asupra acestui moment. El pare a ne lăsa anume nedumeriți, spre a găsi apoi lămurirea în firea ușuratică a Elizei—tipul atîtor femei și «mame» din societatea noastră —, în împrejurări, poate, de natură patologică și mai ales în urmările lipsei de educație morală care e ca o regulă în ordinea vieții sociale a păpușilor noastre parfumate, coafate, corsetate, îmbrăcate în mătăsuri, dichisite în fel și chip: chipuri de ceară, palide ori trandafirii, care n'au caracterul ființelor întregi, fiindcă n'au fost educate pentru... «așa ceva». Soția necredincioasă părăsește și pe bărbat și pe copila lor — nu «a lui», căci expresia asta va indigna pe Eliza în cursul întregii acțiuni dramatice. Nenorocirea este ade-vărată catastrofă pentru Iorgu. Zdrobit, îngrozit de soarta care o putea aștepta pe copila sa numai de doi ani, Iorgu divorțează, tribunalul îi incredințează lui copila, Iorgu pleacă apoi în străinătate, ca ministru plenipotențiar la Haga, după ce restituie femeiei necredincioase întreaga-i zestre, cu dobinzile ei, și rămîne sărac, nevoit a trăi numai prin muncă. Trec cinci spre zece ani, în cursul căror Eliza cade tot mai jos, dar fără a-și uita cu totul de copilă și a pierde astfel pînă și *instinctul*, dacă pierduse cu atîta ușurință conștiința de mamă. Însă repetițiile ei încercări de a-și dobîndi copila, de a o vedea măcar, sînt respinse de Iorgu, care își crește copila cu cea mai mare îngrijire, hrănindu-i prin tăcerea durerii credința că mama ei a murit, spre mihnirea nestinsă a sa.

Abia acum începe desfășurarea dramei, în scenă. În actul întîiu, sîntem la Sinaia, unde Iorgu a fost chemat de urgență, în afaceri de stat grave. El și Marioara, copila lui, sînt fericiți de revederea patriei lor, ci un chin tînuit îl frămîntă pe Iorgu. Eliza, acum Eliza Rareș, cu numele tatălui ei — este și ea la Sinaia, inconjurată de «un roi de pierdevară». În toiul unei petreceri cu aceștia, ea își revede fata — emoție cumplită o cutremură în toată ființa —, se depărtează brusc și cade la pat, chinuită de vechea ei boală de inimă agravată acum.

În actul al doilea, Zoe Buhuș, vara lui Iorgu Tolpan și prietena necredincioasă pînă în sfîrșit a Elizei, izbutește să stoarcă mărturisirea acesteia, că nu mai poate trăi fără a-și revedea copila, pe care tirania de suflet a fostului ei bărbat și «legile bărbaților», așa de nedrepte și de neumane, i-au smuls-o pentru vecie. În aceeași vreme, Iorgu, chinuit de groaza unei întîlniri a fiicei sale cu mama ei, îi

mărturisește totul, o decide, firește, la credință nestrămutată tatălui, care «i-a fost și tată și mamă», și încearcă printr'un prieten să hotărască pe Eliza a părăsi Sinaia pentru cele câte-va zile cit e silit să stea acolo, dacă nu vrea să demisioneze și să se arunce în mizerie pe sine și pe Marioara.

Eliza refuză cu o revoltă supremă a iubirei de mumă și cu toată patima unui suflet disprețuit în așa chip.

În actul al treilea, o recepție la un ministru străin, la care e invitat și Tolpan cu fiica sa, înlesnește Zoei Buhuș să provoace o întâlnire a Elizei cu Marioara, care însă fuge îngrozită de mama sa; urmează o explicație violentă a lui Iorgu Tolpan cu Eliza.

În actul al patrulea, Eliza doborâtă cu totul de catastrofa-î sufletească și de boală, e în agonie. Singura-î speranță e să-și vadă copilă. Însă doctorul Stanciu, prietenul nobil, omul înțelegător și uman nu izbuteste să aducă pe Iorgu și pe Marioara de cit abia după ce sfârșitul nefericitei s'a îndeplinit, în izolarea ei fioroasă, numai cu mărțuria și durerea compătimitoare a prietenii sale nestrămutate, Zoe Buhuș.

Caracterele principale ale piesei — Iorgu, Eliza și, în parte, Marioara — sînt întregi și vii; tot ast-fel caracterele secundare, Zoe Buhuș, doctorul Stanciu și Golea, prietenul lui Iorgu, precum și restul persoanelor, care apar numai o clipă, două. Acțiunea dramatică este bine susținută și merge progresînd; dacă expoziția din actul întiiu n'ar fi prea amănunțită și dacă actul al treilea și al patrulea s'ar fi topit într'unul singur spre a evita agonia prelungită a Elizei, în actul al patrulea, — am putea vorbi chiar de o acțiune clasică prin concentrarea și simplitatea ei. Deznodămîntul tragic prin intervenirea firei care dă, parcă, dreptate, legei morale chiar împotriva nefericitei revoltate în numele sfîntului sentiment și sfîntei dreptăți naturale a mamei, poate părea de efect, însă e caracteristic și nu se putea evita de către autorul unei piese teziste care, fără să caute o soluție falsă, duce la biruință, printr'o acțiune firesc susținută psihologiceste, un principiu fundamental al societății omenești.

Discuțiile și controversele aprinse pe care le-a provocat piesa, în publicul care a văzut-o, și în presă, alcătuiesc și ele o dovadă cit de vii sînt caracterele ei, cit de naturală e acțiunea și cit de puternică. În concepția și în execuția ei, drama însăși.

Nu vrea să trec nepomenite nici multele idei frumoase și expresive fericite ale dialogului sprinten și neted care fac să uităm alte părți mai banale și câte-va defecte de formă și fond firești la orî-ce întie încercare

dramatică. Caracterizarea repede, sigură și consecventă a personajilor de frunte, schițarea foarte izbutită, discretă și de mult umor a unor scene și persoane comice (d-na Lexagraria Vladimirescu, parvenita ridicolă din provincie, care se crede urmașe din neamul lui Tudor Vladimirescu, «Domnul foarte decorat» și Mistress Brandprooff, guvernanta engleză) arată de asemenea însușirile de scriitor dramatic reale și prețioase ale d-lui Miculescu, care făgăduiește să poată da la iveală creațiunile literare cu totul mature.

I. SCURTU.

DOJANA

*Era un cer albastru 'ntr'o vacanță,
Iar noi mergeam ca doi copii drăguți...
Și ochii-ți plini de tainică speranță
Și-obraji-ți albi spuneau: «nu ne săruți?»*

*Mergeam printre grădini, — și toate 'n floare
Si ne țineam de mână amândoi —
Al firii templu 'n zi de sărbătoare
Părea deschis anume pentru noi.*

*Și pentru noi cînta, sus, ciocîrlia
Și orî-ce fir de iarbă ne vorbea
Și ne sporea tot pasul bucuria
Iubirii noastre care ne orbea.*

*Atunci un geamăt slab, o voce stinsă
Să 'ntoarcem iute capul, ne făcu...
«Mi-e foame!...» — și o mîină sta întinsă
Iar geamătul dojenitor tăcu.*

*Aveai atîta vis plin de speranță
In ochi — că omul care-a suspinat
Și-a strîns la piept sumanul numai zdreanță,
Și coborî privirea, rușinat.*

*Cî'n ochii storși erau muștrări de frate,
 Și-osîndă grea'n obrajii scofilciți:
 «Pe ling'atî' amar și nedreptate,
 O, cum puteți voi trece fericiti?...»*

ST. O. IOSIF.

COPILUL PĂMÎNTULUI

-- SCHIȚA --

Mașinele răsufiau repede și înăbușit, zvirlind nervos din țevile lor aburii rari. Din toate părțile se auzia sgomotul acela nedefinit, amestecat, întunecat, bătaia regulată și neîntreruptă a atitor inimă de fer, care răspundea neconținut prin conductele resfirate ca niște artere, aburii calzi.

Ion Filimon simțea că sgomotul acesta grozav îi încurca mintea, îl buimăcea, îl înfricoșa, îl apăsa din toate părțile.

Și sta acolo, în mijlocul sondei, respirînd greoiu mirosul înăbușitor de țitei și uitîndu-se năuc la oamenii în haine albastre, cari nituiau cu bătăi nervoase burlanele unele de altele.

Un polonez cu barba rară și cu luleaua în colțul gurii privea liniștit la lucrul lor, dînd din cînd în cînd ordine într'o limbă întunecată. Cînd nituirea se termina, aburul zvicnea cu putere și punea în mișcare vergelele de fer, cari coborau în mișcări cadențate sapa în gaura adîncă.

El sta acolo, neștiind ce să facă, punea cite odată mina pe cite un lucru, cu teamă îl ridica, îl aducea, îl ducea cu o grijă vădită. I se părea că e pe altă lume, că toți cei dinprejur se uită cu ochi dușmănoși la el și simțea în suflet o neliniște grozavă, o durere, parcă ferul care mergea în bătăi regulate în fundul pămîntului, îi scormonea inima. Ar fi vrut să-și gonească neliniștea, să se apropie prietenos de oamenii de acolo — de acum tovarăși de muncă — să-î întrebe, să le spue ceva, dar cînd îi vedea cit de ca la ei acasă, și cit de repede umblă ei pe aci, nici mai îndrăsnea să deschidă gura.

Se învîrti de colo pînă colo, prin sonda strîmtă și întunecoasă, îndesîndu-se uneori spre a face lucruri la care vedea bine că nu se pricepe, temîndu-se la fiecare mișcare să nu zică cineva ceva, pînă cînd un fluerat prelung și răgușit vesti că lucrul va înceta un ceas.

Toți se pregătiau de plecare și cine-va îl întrebă dacă nu merge

și el pe la circiumă. El nici n'avu timpul să răspundă, căci ceilalți plecară și se coboriră grăbiți spre circiuma din vale, trecînd printre rezervoarele negre și sărînd peste conductele împrăștiate pe pămînt.

El rămase lingă sondă, privind la gloata de oameni, care eșea din toate aceste barace de scinduri, înalte și înguste, înnegrite de țiței și împreunate de tuburi. Se uita la fețele străine, necunoscute și întunecate, la acești oameni din toate vîrstele și națiunile, cari se revărsașă din toate părțile tăcuți de oboseală, cari se coborașă în cete răslețe, cite trei-patru, se apropiașă, se împreunașă și se îndreptașă cu toții pe același drum. Și par'că nu'i venea să-și desfacă legătura lui cu mîncare, aci unde nu vedea pe nimeni dintre ai săi, unde toți erau necunoscuți și grăbiți. Privea năuc la lumea asta străină, vorbind în atitea limbă și pe care el n'o văzuse niciodată pînă acum. Treceau Poleaci cu părul și ochii spălăciți, Boemieni cu fața roșie și mulțumită, din cînd în cînd cite un Englez cu fața mică și cu mersul repede.

Ion Filimon sta lingă sondă, privind-u-i pe toți, înghițînd din cînd în cînd din mîncare, resfirîndu-și gîndurile, pînă cînd același fluerat lung și răgușit de mai adineaori, porni din nou mașinele, cari acum suflău mai repede, par'că supărate că a trebuit să stea degeaba un ceas.

Oamenii răspîndiți încoace și încolo vin repede, căutîndu-și în grabă locurile lor de muncă și în fiecare sondă reîncep aceleași mișcări regulate, de o regularitate ce pare eternă.

Și la o coborire de sapă, oamenii din jurul gaurei adînci își vorbesc acum mai înferbîntați de rachiul pe care l-au sorbit din fugă și cînd vreunul lasă să-i zboare de pe buze vre-un cuvînt care să le ațîțe dorințele lor de oameni cu mușchii oboșiți și nervii puternici, un ris, înnăbușit de zgomotul mașinei, cearcă să învezească încăperea rece de scinduri. Ion Filimon se simțea mai străin de oamenii aceștia și vedea bine că niciodată, de cit poate la intrarea în oaste acum cîți-va ani, nu simțise atita neliniște și atita durere neînțeleasă.

Își aducea aminte cită strîngere de inimă încercase, cînd intrase întia oară în cazarmă și par'că se vedea și acum încremenit în hainele militare și cum tresărea plin de teamă la fie-ce glas, la fie-ce sunet de goarnă

Atunci îi fusese frică, o frică nebună, care-l îndemna să fugă din mijlocul acelor soldați, cari ca și el, făceau icoane din amintirea chipurilor lăsate acasă.

Acum nu'i era frică, ci simțea o durere adîncă în suflet, par'că

toate mașinele răspindite pe coasta dealului i-ar fi supt la fiecare răsufare singele din inimă. Il innăbușia strîmtoarea de aci, unde totul se făcea automat, unde se vedea înlănțuit, fără putere . . .

Il îngroziau mașinele acestea care își arătau numai cîte un șurup, cîte c bucată de fer, ca și ciiniî care își arată colții înaintea de a te mușca. El, care se învățase să fie stăpîn pe pămîntul ce-l lucra, să se joace cu el, ca copiii cu păpușile, să-l întoarcă, să-l scormonească, să-l fărîme, să-î arate puterea brațelor lui, cari se oțeliseră chinuindu-se cu el, se vedea zdrobit în fața monstrului de fer.

Și cînd plecă seara și eși dintre mașinele care 'și suflău încet aburii, par'că murînd, cînd se văzu pe poteca dealului, tot mai simțea greutatea care'l apăsase toată ziua. Incepea să însereze și el mergea încet pe poteca îngustă.

După ce se depărtă de regiunea clisoasă în care se aflău sondele poteca se strîmta din ce în ce cuprinsă de iarbă de o parte și alta. Soarele își trimetea cu o lumină ameteitoare ultimele lui raze pe muchea dealului. Prin aerul îmbalsămat de florile cîmpului și răcorit de vîntul liniștit de seară, se prelingea încet cîntecul unui cristei.

Omul nostru simți o dorință nebună de a se așeza în iarbă, de a se tăvăli prin ea, de a respira cu putere mirosul florilor și de a sta așa, visînd, acolo.

Se lăsă încet în iarbă, pipăi cu miinele pămîntul umed, ca un fiu care 'și mingăe părintele și își lungi acolo oasele ostenite. I se părea că umezeala pămîntului îi smulge greutatea ce 'i apăsase toată ziua sufletul, că'l răcorește și 'i dă putere. Noaptea își cobora încet-încet vâlul întunecos și greeriî își țîriiău ușor cîntecul lor, iar el sta acolo, cu fața în sus, uitîndu-se la cerul senin în care i se părea că se confundă tot sufletul său și ascultînd cîntecul vîntului prin iarbă. De departe se auzia gîfîitul încet al sondelor și el, îngrozit c'a putut sta o zi între mașinele acelea, se ridică și începu să meargă încet prin iarba înaltă

ALEXANDRU FILIPESCU.

SCRISOARE

*Incep să-ți scriu și nu știu ce ți-aș scrie.
Să-ți mai alung din griji și gînduri grele;
Să-ți scriu povestea visurilor mele,
N'ar fi destul nici peană, nici lîrtie.*

*Să-ți spun povești de lună și de stele
Ce-atît de des, eî singură-mî spun mie?
Dar de-aî avea chiar lumî de feerie,
Tu n'aî găsi seninătăfi în ele.*

*Tu ești robî de zbucium și durere
Și bați pustiî cărarea 'nstrăinării.
Ce sînt povești la suflele stinghere?*

*Eü n'am de cît comorile visării ;
Să-ți măi trimit din ele-o mîngăere,
Orî să te rog ca să mă dai uitării?*

ECATERINA PITIȘ.

LA SOĂRE...

Ecoü de cîntec și miros de floare Library Cluj
S'alintă pe supt bolta 'nseninată...
Supt strașina străveche și plecată
Se 'ndrăgostesc porumbî ca de ninsoare.

Iubești aici, cum n'aî iubit vre-odată,
Aici e veșnic cer de sărbătoare...
Veniți și voi cei răi, veniți la soare,
Vă premeniți în raza lui curată !

Și voi, ce vă simțiți acum pornite
Să plingeți..., pocăința să vă 'nfrîngă,
Voi, ce-ați făcut pe alții mulți să plîngă,

Veniți aici de vă 'ntilniți iubiții,
Uitați-vă de zilele deșerte,
Aici e soare mult... și-aü să vă ierte !

Z. BÎRSAN.

DIN VIAȚA ALBINELOR

Referat asupra unor comunicări făcute de prof. Gaston Bonnier la Academia din Paris.

Cu ocazia unor studii asupra albinelor pentru a preciza odată, dacă albinele au predilecție pentru anumite culori sau flori colorate, Gaston Bonnier a făcut în timp îndelungat (aproape 30 ani) observațiuni și experiențe asupra vieții și manifestărilor albinelor.

Acest experimentator de seamă recunoaște de la început că observațiunile și experiențele de biologie sunt foarte delicate și reclamă din partea celui ce le face să cunoască pe cît îi este cu putință mai intim viața animalului. În consecință primele cercetări făcute de Gaston Bonier au fost de a cunoaște organizația și, pe cît se poate n intimitatea ei, viața acestor insecte. El a constatat că:

1. Albinele sînt ființe cu organizație socială.
2. La aceste animale se găsește aplicat la extrem principiul diviziunii muncii.
3. Timpul este un factor important de care ele țin seamă în executarea anumitelor lucrări.
4. Obișnuința dobîndită de a executa o anumită lucrare, precisă și dinnainte determinată se resimte în lucrul lor.

Albinele sînt ființe sociale organizate în colonii numite *Stupî*. Naturalistul Huber de la Geneva a arătat mai dinnainte că într'un stup sînt mai multe soiuri de muște de altfel cunoscute de oricine: *lucrătoare*, *trîntori* (bărbați) și *matcă* sau regină.

Aceste trei soiuri de muște sunt absolut indispensabile pentru viața coloniei; fiecare are cite un rol de îndeplinit, fără care colonia nu s'ar putea forma.

Dacă se observă un stup în luna Mai sau Iunie se poate distinge cu ușurință unele albine cu corpul mai mic, cu picioarele dinapoi încărcate cu niște grămăjoare galbene, roșiatice, cenușii etc., cari nu sunt altceva de cit coșulețe încărcate cu nectar și polen. Albinelnele acestea foarte liniștite culeg nectarul și polenul după flori și vin la stup să-l descarce, pentru a se întoarce să'l culeagă din nou de pe alte flori.

Ele au și ac cu care înțeapă; *lucrătoarelor* acestea le incumbă sarcina de a îngriji de prosperitatea coloniei. Numărul lor poate fi de la 20.000—100.000 după anotimp și stup.

Pe lângă acestea se observă alt soi de muște cu corpul mai mare, fără coșuleț la picioarele dinnapoi pentru stringerea nectarului și po-

lenului, fără ac cu care să înțepe, aleargă foarte gălăgioase de jur-împrejurul uleiului, în cît s'ar părea că ele fac toată treaba; aceștia sunt *trîntorii*. Ei sunt buni de gură, dar răi de lucru; în realitate sunt niște adevărați paraziți, fiindcă ei nu au altă treabă de îndeplinit de cît să frecundeze pe regină (matcă); și aceasta o face numai unul din ei; ceilalți staș și mănîncă mierea adusă de albinele lucrătoare. Numărul lor este pînă la 300 pentru fiecare stup.

În ulei, printre celulele fagurului, cari sînt de dimensiuni egale, se observă una mai mare, în care locuște o muscă mai mare cu abdomenul desvoltat și limpede, aripele mai scurte, fără coșulețe pentru nectar și polen. Aceasta este matca sau regina. Rolul ei în viață este de a depune numai ouă, de aceea are și abdomen mare.

Cînd regina trebuie să fie fecundată ese afară din ulei, și zboară.

Trîntorii cari zboară împrejurul uleiului o văd și se iaș după ea. Se începe atunci o luptă crîncenă între ei, care să ajungă mai întii pe regină, și cel mai harnic, cel care ese înnainte, el fecundează pe regină din zbor; dar victoria-î este nefastă, căci imediat cade și moare. Cei învinși se întorc la stup și de aci înnainte fac pe adevărații paraziți, dacă au norocul ca anotimpul să fie bun, mănos și albinele să găsească mult nectar; iar dacă nu, atunci însuși albinele lucrătoare îi omoară și-î gonesc din stup. Matca, după ce a fost fecundată în zbor de un bărbat, se întoarce la stup, intră în ulei și numai ese niș odată, ea e fecundată odată pentru totdeauna.

Lucrătoarele la rîndul lor sunt organizate; nu toate îndeplinesc aceeași lucrare în acelaș timp; unele aleargă pe cîmp și culeg nectar și polen, iar altele staș la stup și îngrijesc de gospodăria lui. Dintre cele care rămîn la stup, unele mai voinice se ocupă cu construirea fagurului, decî sunt *arhitecte*; altele hrănesc larvele eșite din ouă, preparîndu-le mîncarea, sunt *dădace* sau doici; altele curăță murdăriile din stup și le dau afară: *menajere*; altele păzesc stupul ca să nu intre alte muște rău făcătoare care să le mănince mierea: *gardîști*. Acestea sunt postate la intrare (urdiniș) și dacă vine vre-o insectă străină, o înțeapă cu acul și o omoară. Altele, cînd timpul e ploios și nectarul conține multă apă, pentru ca să nu se strice mierea și să se evaporeze apa mai repede, se așază la deschizătura stupului, și bat continuu din aripi, ar fi decî un fel de *aerisitoare*.

Se vede cu cîtă măiestrie albinele știu să-și împartă ocupațiunea în timpul zilei; nicîodată nu se găsește un număr mare de albine acolo unde nu e nevoie să fie.

Gaston Bonnier în experiențele sale dovedește că diviziunea muncii este dusă și mai departe; însăși albinele lucrătoare care culeg nectar

și polen după flori nu îndeplinesc toate aceași slujbă. Așa sînt albinele, pe care el le numește *cercetătoare*, cari caută locul unde se găsește nectar; ele es din «stup cele dintii dimineața, aleargă în toate părțile, se pun pe flori, frunze, muguri și văd unde e nectar. După ce au găsit, se întorc la stup și aduc alte albine, pe care Bonnier le numește *culegătoare*, cari vin la locul unde cercetătoarele au găsit nectar sau un sirop de zahăr, culeg, se întorc la stup, se descarcă și astfel se organizează un fel de convoi către locul unde se găsește nectar și înapoi la stup. Numărul cercetătoarelor este mai mare în timpul dimineții și scade treptat către ora 12 din zi, așa că după prînz nu se mai găsește nici una pe cimp. Chiar dacă se pune pe frunze sau cartoane sirop de zahăr sau miere aproape de stup, aceasta rămîne neatinsă pînă a doua zi dimineața, cînd este descoperită de cercetătoare. Numărul culegătoarelor este maximum pe la ora 10¹/₂—11 și descrește pînă către ora 2¹/₂ după prînz, cînd nu se mai găsește nici una.

Aceste date Gaston Bonnier le susține prin numeroase experiențe făcute în regiuni diferite, altitudinî diferite, la anumite ore din timpul zilei, sau în anumite zile din primăvară și vară.

Asupra legăturilor ce ar exista între albine și culorile florilor sînt două păreri deosebite: unii susțin că culorile au o atracțiune asupra insectelor melifere (făcătoare de miere) și în special asupra albinelor; iar alții, în frunte cu Gaston Bonnier, susțin că culorile n'au nici o atracțiune, sau dacă au, ea este de o foarte mică importanță.

Pentru a se convinge de acțiunea ce au culorile vii ale florilor asupra albinelor, cum și de timpul în care ele lucrează, Gaston Bonnier a luat mai multe cartoane colorate diferit: roșu, portocaliu, verde, galben, etc., și a pus pe ele cantități egale de miere sau sirop de zahăr. A luat apoi o serie de alte cartoane colorate la fel cu fondul pe care le așeza, de ex. verde ca iarba, și a pus asemenea pe ele cantități egale de miere sau sirop de zahăr. Pe cele colorate le-a pus într'o zi după prînz mai aproape de stup, așa ca să se vadă cu ușurință; pe cele colorate la fel cu fondul le-a pus la o distanță mai depărtată și le-a acoperit chiar cu frunze.

În tot după prînzul zilei nici-o albină n'a vizitat cartoanele, cu toate că erau expuse vederii. A doua zi de dimineață a observat o primă albină cercetătoare, care a descoperit cartoanele și pe cele colorate și pe cele necolorate diferit de fond, a luat puțină miere și s'a dus la stup de unde s'a întors cu un convoi de albine, care au devastat mierea și siropul de zahăr în citeva minute, fără să ție seamă de culoare. Apoi a făcut experiența invers, punînd cartoanele colo-

rate la fel cu fondul măi aproape de stup, iar pe cele colorate diferit măi departe și a văzut că s'aŭ petrecut aceleași fapte.

Singura constatare, relativ la timpul de la aparițiunea primei albine cercetătoare și culegerea mierei, și între natura și pozițiunea cartoanelor, era: cartoanele cele măi aproape erau descoperite măi de grabă, iar cele măi departe măi anevoie. De cele măi multe ori albinele cînd aveau de cules nectar sau sirop de zahăr din două locuri, unul măi depărtat și altul măi apropiat, aduceau la stup întiiu mierea după cartoanele cele măi depărtate și apoi după cele de aproape.

Între coloritul cartoanelor și numărul albinelor care culegeau mierea nu se putea stabili nici-o relațiune, culorile neavînd nici-o atracțiune, sau una de foarte mică importanță, cu toate că albinele recunosc foarte bine culorile și disting obiectele după forma și locul ce-l ocupă. Ele sînt conduse către florile cu nectar, sau către locurile unde se găsește sirop de zahăr, de un simț analog cu simțul mirosului.

G. Bonnier a așezat cartoanele colorate cu miere în alte locuri, departe de stup și înainte de răsăritul soarelui; îndată ce cartoanele aŭ fost descoperite de prima cercetătoare aŭ fost năpădite de albinele culegătoare aduse de prima, așa că în cîteva minute nu mai rămăsese nimic necules. Pe aceleași cartoane a pus din nou miere și le-a pus în alte locuri pe la ora 11 din zi; cu toate că și acestea aŭ fost descoperite, totuși mierea nu a fost culeasă după ele decît foarte anevoie, după 2—3 ore și încă necomplet. În timpul dimineței albinele se găsesc în plină activitate, iar după prînz se ocupă cu altceva în stup. În timpul anului, maximum de activitate este primăvara prin lunile Maiu-Iunie și descrește apoi pînă la finele lunii August și începutul lui Septembrie.

I. GHÎTESCU.

DIN «OLANDEZUL ZBURĂTOR» ¹⁾

ACTUL II-lea, SCENA IV

OLANDEZUL, SENTA

OLANDEZUL (adine mișcat)

Ca din adînc de-apuse vremi mă chiamă

Cu dulce zîmbet fecioresc:

Cum am visat-o veacuri, plin de teamă,

În fața mea azi o văresc!

¹⁾ De cînd a venit în fruntea Conservatorului de muzică și declamație, d. Popovici-Bayreuth pune o rivnă neobosită în a pregăti elemente pentru alcătuirea unei trupe de operă rominească. În vederea acestui scop am luat și eu asupra'mi însărcinarea de a traduce cîte-va opere din repertoriul wagnerian. Daŭ aci un fragment din «Fliegende Holländer» care se studiază actualmente la Conservator.

Spre o femeie dornică'mi privire
 Din noapte-adîncă-adesa s'avînta;
 Satana mi-a lăsat, ah! doar simțire,
 Ca să nu uit nenorocirea mea!
 Văpaia ce mă mistuie cumplită
 Să fie oare dragoste numită?
 Ah! nu, salvarea-î, după care gem:
 O, mîntue-mă, înger, de blestem!

SENTA

Sînt prada azi unor iluzii oare?
 Ce mi s'arată, nu e vis?
 Dam pîn'acum pe căi rătăcitoare
 Și zorile mi s'au deschis?
 Nainte'mi stă cu fața 'ndurerată
 Și'mi spune chinul lui de ne'nțeles.
 Mă'nșală 'oare vocea-î tremurată?
 Il văd aici, cum îl visam ades!
 Durerea ce mă arde 'n sîn cumplită,
 Ah, jalea'mi grea, cum poate fi numită?
 E chinul tău ce-asupra mea-îl chem:
 Te mîntuî eu, sărmane, de blestem!

OLANDEZUL (apropiîndu-se)

Primești ce tatăl tău dorește?
 Și ce-a promis, — cum? se 'mplinește?
 Poți să te dai pe veci cu totul mie?
 Unui pribeag tu mîna ți-o vezi da?
 După'o viață neagră și pustie
 Găsi-voiî tilnă în credința ta?

SENTA

Oricine-ai fi, și-oricît de grea osîndă
 Te-ar urmări ne'ndurător, mereu,
 Și-orice mî-e scris, mă voiî supune blîndă
 La ori ce dor îl are tatăl meu.

OLANDEZUL

Așa, deodat' durerea mea cea mare
 Te-a cucerit, duioaso, pe deplin?

SENTA

O, ce durere? Da-ți-aș alinare!

OLANDEZUL

*Ce glas ceresc în haosul de chin !
 Tu ești un înger ! Dragostea de înger
 Pe-un osîndit chiar poate mîngîia.
 De vor avea sfîrșit și-a mele plîngerî,
 O, Doamne, dă-mi-l azi prin ea !*

SENTA

*De pot avea sfîrșit și-a sale plîngerî,
 O, Doamne, dă-l prin jertfa mea !*

OLANDEZUL

*Ah, de-ai cunoaște soarta cărei
 Vezi și supusă, draga mea,
 Prea mare jertfa împăcării
 Atuncea ți se va părea :
 Și tinerețea ta s'ar teme
 De cîte vei avea să'ndurî,
 Gîndește cît mai este vreme,
 De vrei credință 'n veci să'mi juri.*

BCU Cluj / Central University Library Cluj

SENTA

*Cunosc eu datoria'mi sfîntă !
 Fii liniștit, sărman pribeag !
 Ursita nu mă însăimîntă
 Și jertfa o primesc cu drag !
 Viu arde 'n sufletu'mi schinteia
 Credinței căreia te plecî :
 Și cui i-o 'nchin, e-a lui aceea:
 Credința mea pe veci !*

OLANDEZUL

*Ea îmi aduce alinarea,
 Balsam pe sufletu'mi rănit.
 Aflați că mi-am găsit salvarea,
 Puteri, voi care m'ați isgonit :
 Stea tristă, piei în hăul zării !
 Speranțe dulci, îmi licăriți !
 Voi, îngerî ! cari m'ați dat uitării
 Credința ei mă-o întăriți.*

SENTA

De-un farmec sfînt mă simt atrusă :
 Spre-a-l mîntui, ori ce suport !
 Aici să 'și afle el o casă
 Iar nava lui odihnă 'n port.
 Ce 'mi naște 'n suflet re'nvierea,
 De-așa schimbată mie'mi par ?
 O, doamne, dac'ar fi puterea
 Credinței fără de hotar !

Trad. de St. O. I.

CRONICĂ

I. Știri culturale.

«Cercul cultural» din Galați, care a deschis în iarna asta o serie de conferințe pentru lămurirea problemelor care pot interesa pe orășenii noștri doritori de cultură, a invitat acolo și pe d.d. Delavrancea și N. Iorga. Dl. Delavrancea va vorbi Duminică despre literatura populară românească și neo-romanică, din punct de vedere estetic, iar d. Iorga va vorbi Joia ce vine, asupra unui subiect care nu-î încă anunțat.

* D-na Elena Hosszu-Longin, fiica venerabilului fruntaș al Romînilor din Ungaria, d. George Pop de Băsești, și președinta «Reuniunii femeilor romîne» din Deva, este o podoabă a Romînelor ardeleni prin activitatea-i culturală neobosită, luminată și plină de jertfe personale. De curînd, d-sa a izbutit să pună, la Orăștie, temeliele unei școale practice de țesătorie romînească, cu un atelier propriu. Fapta e vrednică de laudă și însemnătatea ei se va dovedi pe tărîmul industrial și economic; și din punct de vedere artistic vor fi binecuvîntate roadele școalei care va păstra curate și va răspîndi în lume minunatele modeluri ale țesăturilor romînești.

* Ar fi bine să se trimită și la București—revistelor speciale, magazinelor muzicale și librăriilor — compozițiile apărute acum ale neîntrecutului maestru d. George Dima, pe care multă lume le dorește și ar vrea să se prețuiască precum se cuvine. Nicî broșura, tipărită la Brașov, «Cîntarea înaltă sufletul», care dă portretul și o schiță biografică a d-lui Dima, nu s'a trimis revistelor noastre.

II. Căuți.

D-l C. Rădulescu-Motru, scriitorul și conferențiarul filosofic mult apreciat în toate cercurile noastre intelectuale, tipărește o nouă serie de studii ale d-sale

«Valoarea științei»; «Organizarea rațională a Universităților» și «Psihologia industriașului», (București, librăria Socec & Co., 1907, prețul 50 de bani). Ele alcătuiesc a șasea broșură a *studiilor filosofice* datorite d-lui Rădulescu-Motru. Stilul limpede, precis și cumpătat, pregătirea fundamentală a problemelor ce-și pune și obiectivitatea cu adevărat științifică a expunerii ideilor sînt calități prin care autorul s'a impus de mult luării aminte a cărturării noastre. — Sc.

* In «Bibliothèque de philosophie contemporaine» a apărut de curind o nouă carte a d-lui D. Drăghicescu: *Le problème de la conscience. Étude psycho-sociologique*, Paris, Alcan, 1907. 244 pag. Lucrarea anterioară a d-sale. «Din psihologia poporului român» dl Dr. o dedicase, în semn de adîncă recunștință, d-lor Ioan Kalinderu și Const. Dissescu. Volumul de față, ca o mărturisire de recunoștință respectuoasă și de devotament, este dedicat d-lui Ioan I. C. Brătianu. Semnalăm acest amănunt care ne pare a fi o mică problemă de conștiință mai mult psycho-sociologică de cît individuală.

* *Wickersheimer* (E.), *Considérations économiques sur l'exploitation du pétrole en Roumanie*. Paris, Dounod & Pinat, 1907. 57 pag. 2 fr. 50. Se știe dezvoltarea la care a ajuns exploatarea petrolului în România. Numai capitalul străin prins în această întreprindere întrece suma de 150 milioane lei, iar producțiunea anului 1906, după prevederile din primul semestru, atinge enorma cantitate de 900.000 de tone. Pentru a informa pe străini, în special pe capitaliștii francezi, autorul a scris această broșură, care cuprinde datele cele mai sigure și mai necesare asupra acestei chestiuni. Intre alte amănunte se denunță desordinea administrativă de acolo, drumurile impracticabile, aparatele de sondare învechite, scoaterea petrolului fără precauțiuni, cu un cuvînt neglijența fără pereche care dă naștere la atîtea accidente. În același timp se exprimă și încrederea într'o apropiată îndreptare. — St. P.

Serviciul minelor al Ministerului de domenii, industriei, etc. a publicat o *Statistică minieră* datorită d-lui ing. V. Pușcaru, șeful serviciului minelor și d-lui ing. I. Tănăsescu, șeful celei mai importante regiuni miniere, a Prahovei. Această statistică cuprinde o dare de seamă amănunțită a exploatațiunilor de petrol pe anii 1902—1906, și a exploatațiunilor de cărbuni pe anii 1902—1905, arătînd numărul lucrătorilor întrebunțați în exploatare, pe naționalități și specialități, instalațiunile și forța motrice, rezervoarele, conductele, etc. Producția petrolului a crescut în acest timp cu 124% (dela 298 mii tone, la 682 mii tone) dar mai ales pe terenurile particulare. Producția petrolului în 1906 a fost de 887 mii tone; așa că anul acesta am întrecut producția Galiției și suntem prima țară producătoare de petrol în Europa (excluzînd Caucazia).

Personalul întrebunțat se împarte 91% romîni, socotiți și ovreii cari ocupă exclusiv funcțiuni de contabili, casieri, etc.) și 9% străini, mai ales maeștrii sondori, mecanici, etc.

Județele cele mai producătoare de petrol sunt tot: Prahova, Dimbo-

vița, Buzău, Bacău și Neamțu. Cărbunii ce se exploatează sunt: antracitul de Schela foarte puțin și încolo lignit și cărbune brun. Industria această față cu petrolul stagnează, deși combustibilul a ajuns în Capitală așa de scump.

G. M. M.

III. Reviste.

«Archiva» din Iași, nr. 2, publică versuri închinată de Biria... Romei, o comunicare a d-lui A. D. Xenopol despre «congresul sociologic din Londra și organizarea militară a școalelor din România»; o versificare netedă, datată din greșeală de tipar, de sigur, 1908! — a povestii «Mărgărit și Frumousa fără trup», de d. Eug. Boureanu, o cuvîntare a d-lui dr. Hurmuzescu, secretarul general al ministerului instrucției publice, despre însemnătatea examenelor în școlile secundare, și un articol *franțuzesc*—să fie o rătăcire de la vr'o revistă străină ori vr'o reformă a «Archivei» românești într'una romino-franceză sau numai un exercițiu stilistic? Articolul, senzațional prin limbă, e scris de... Monsieur «A. Serphi, *oficer de l'Instruction publique, professeur de français à Caracal(!)*» și tratează despre «Situation économique de la Roumanie»; el *seml-ează* a fi *interessant*... D-l A. D. Atanasiu continuă comunicarea sa prețioasă despre «Colecția Costachi Negri în pinacoteca din Iași»; d-l Caton Theodorian are o nuvelă de moravuri, din pătura noastră de sus, bine scrisă, «Dincolo de mormînt». D-l A. D. Xenopol mai scrie despre concertele simfonice ale orchestrei conservatorului din Iași, iar d-l T. T. Burada se ocupă în continuare, de obiceiurile populare moldovene, în deosebi de colinde. Darea de seamă greoaie și încilcită despre «Convorbirile» cu sine însuși ale pretențiosului neobosit care este Grandomania Sa d-l Mihalache Dragomirescu, este vrednică de subiectul ei.

* In Revista Noastră», nr. 5, d-l I. Gorun scrie un articol, ca toate ale d-sale, despre «revistele altora». Și de astă dată, d-l Gorun se plînge de «lipsa unui editor care să strîngă, după putință, pe scriitorii mai de seamă în jurul unei reviste care ar ambiționa» — numai atît? — «să fie icoana adevărată și cit mai desăvîrșită a stării literaturii, a complexului de forțe literare contemporane». Ci tocmai articolul personal al d-lui Gorun ar fi trebuit să-l convingă, cel puțin după ce l-a scris, dacă nu dinainte, că visul d-sale nu e «cu putință» nici dacă editorul—mult mai dorit de d-l Gorun ca, de pildă, scrisul meu—nu s'ar adresa «revistelor altora», ci revistei... d-lui Gorun. D-l G. Ranetti are, în acelaș număr, versuri frumoase, d-na Constanța Hodoș o schiță sentimentală (După Naufragiū), d-l I. U. Soricu o poezie filosofică, în versuri puternice, d-l Liviu Tempea o cronică muzicală competentă și vieaie despre concertele simfoniceale lui Mascagni. Mai sînt bucăți în proză și versuri iscălite de d-nii Fl. Cristescu, Gh. Topîrceanu și C. Riuleț. D-l Radu D. Rosetti traduce o poezie de Ephraim Mikhael și o notă aproape tot atît de mare ca poezia atrage luarea aminte asupra acestui poet care ar fi o... minune.

Sc.

* *Buletinul Societății de Științe*, anul XV, No. 5 — 6. Activitatea noastră științifică se oglindește nu atât în publicațiunile Academiei, cât în publicațiunile unor societăți mai puțin cunoscute, cu mijloace materiale mai restrinse, dar cu un număr mai mare de membri; așa sînt: Soc. de științe din București, Soc. de științe din Iași, apoi mai multe Societăți pe specialități: medicină, farmacie, etc. Dintre Societățile de științe cea din București este cea mai bătrînă, iar buletinul ei intră acum în al XVI an. Fascicula ultimă cuprinde un articol de matematică înaltă de Dr. A. Myller; o lucrare a d-lui profesor Negreanu asupra unei metode noi de cercetarea apelor potabile prin electricitate; două lucrări de himie a d-lor Dr. Ostrogovici și inginer Silberman; descrierea mai multor insecte (hemiptere heteroptere) necunoscute sau puțin cunoscute, de A. Montandon, și observări asupra fluturilor celor mai mici (genul *Nepticula*) datorite d-lui C. Hurmuzachi din Bucovina. În ședința ultimă a acestei societăți, d-l Bungețianu a prezentat un aparat și a explicat o metodă nouă pe cît de simplă pe atît de ingenioasă, pentru determinarea iuteții propagării sunetului în licide. Această lucrare are multe aplicațiuni de ordin teoretic și practic. Apoi d-l Ostrogovici a vorbit despre niște corpî himici noi preparați de d-sa, d-l Mihăilescu, etc. D-l Reinhard a explicat modul de formare al marmorei din m. Făgărașului.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

* *Petrol, mine și industrie*, anul I, No. 12, are un articol asupra «Exploatațiunii carierilor» datorit d-lui ing. C. Osiceanu. Aci se vorbește mai ales de cariera de granit dela Iacobdeal (M. Carol) din Dobrogea, care e cea mai bine condusă și cea mai renumită carieră din România. Cariera aparține comunei București și e concesionată d-lui V. Ștefănescu din Brăila. Granitul e așa numitul *granit cu riebeckită*, (cunoscut numai în vre-o 2—3 locuri în Europa) o rocă care ori și unde se găsește constituie o perfectă piatră de pavaj și construcție. Capitalul băgat în cariera e de 600000 lei. Lucrătorii sînt: 165 români, 138 italieni, 23 muntenegreni, 12 bulgari, 5 nemți și 4 otomanî. Satul acesta de lucrători are, grație îngrijirei d-lui Ștefănescu, o farmacie și un agent sanitar, o școală mixtă, o cantină cu o sală de joc și scenă de teatru și o orchestră compusă din lucrători. Piatra se exportează la Tiflis, Odesa, Reni, Bender, etc. și în toate porturile Dunării.

Interesantul articol, însoțit de descrieri de exploatare, tabele statistice și numeroase fotografii, are și o introducere pe care n'o aprobăm în totul; dar despre aceea vom vorbi altădată.

G. M. M.

CRONICA VESELA

«Epigramatice»

*Ca spiritele tale mici
Greă reputația să-mi stric:
Lutii, că 'n țara Românească
Nu-î om de duh să te citească,
Iar dacă vre-unul s'a 'nșelat
Și te-a citit: s'nt răzbuot.*

CINCINAT

I

*E drept că 'n țara Românească
Nu-î om de duh să mă citească;
Eă unul însă-s mulțămît
Că Cincinatus m'a citit.*

II

*E drept că'n țara Românească
Nu-î om de duh să mă citească;
Dar știu că mulți s'aun înșelat!..
Chiar mie mi s'a întimplat
Ca să citească pe Cincinat.*

III

*Vre-î o cumplită răzbuotare?
Ești răzbuotat de multe ori,
Căci, vezi, «Samănătorul» are
Vre-o șase mii de cetitori.*

IV

*Un cetitor s'a întimplat
Și m'a citit: — ești răzbuot!
Iar inimicul meu ingrât
E Pavelescu Cincinat.*

A. G. D.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Epigrame

Inchinat gospodărului de revistă Mihalache-Dragomir...

*Un lucru îți lipsește
La «Convorbiți», copile:
Polemică bulgară
Cu litere chirile!*

*Spre a dovedi în lume
Că Român ești, nu Bulgar,
Apucatu-te-ai să lauzi
Chiar... «Românul Literar»!*

*

«In aceasta se disting scriitorii acestor reviste: gîndesc de două ori și scriu odată».

M. DRAGOMIR... «Convorbiți», No. 5.

*Voî gîndiți de două ori
Ca să «convorbiți» odată;
De-ați gîndi și-a treia oară,
N'ați mă scrie niciodată!*

BALCANICUS

Cărți apărute în editura Institutului de
 arte grafice „Minerva“
 Bulevardul Academiei, 3. — Edgar Quinet, 4.

AUTORII CLASICI

	<u>L. B.</u>		<u>L. B.</u>
ALECSANDRI V. — Poesii	1.50	EMINESCU M. — Poesii postume	1.50
— Teatru, vol. I	1.50	— Scrieri politice și literare	2.—
— Teatru, » II	1.50	— Literatură populară	1.50
— Teatru, » III	1.50	FILIMON N. — Ciocoiți vechi și noi	1.50
— Proză	1.50	ISPIRESCU P. — Legendele sau basmel Românilor	1.50
ALECSANDRESCU GR. — Versuri și proză	1.25	NEGRUZZI C. — Proză	1.50
BĂLCESCU N. — Istoria Româ- nilor supt Mihai-Viteazul	1.50	ODOBESCU AL. — Vol. I. Opere complete	1.50
BOLINTINEANU D. — Poesii	1.50	PANN ANTON. — Opere comp- lete	1.50
CREANGĂ I. — Opere complete.	1.50		
EMINESCU M. — Geniu pustiu	2.—		

NB. — Toate aceste scrieri — ~~cu excepția~~ **„Poesii Postume“** și **„Geniu Pustiu“**, de Eminescu, — se găsesc în ediții de lux . . . à Lei 5.— vol

AUTORII CONTIMPORANI

	<u>L. B.</u>		<u>L. B.</u>
ALDEA-SANDU C. — În urma plugului	1.50	HODOȘ CONSTANȚA. — Frumose. IORGA N. — Cuvinte adevărate.	2.50
— Drum și popas	1.25	— Drumuri și orașe din Ro- mânia	2.50
BÎRSAN Z. — Visuri de noroc	2.—	— Sate și mănăstiri din Ro- mânia	2.50
ELDICEANU N. N. — Chipuri de la mahala	1.50	— Pe drumuri depărtate	1.50
BOUREANU EUG. — Povestiri din copilărie	1.50	— Neamul românesc în Bu- covina	2.50
COȘBUC G. — Valuri alinate, poesii traduse din Carmen Sylva	1.50	— Neamul românesc în Ar- deal și țara ungurească, 2 volume	2.50
CHENDI IL. — Preludii	2.50	— Gânduri și stări ale unui om ca să care altul	1.50
— Foiletoane	2.50	— Ștefan-cumărare și Mihai- Viteaz	—50
— Fragmente	2.50	— Istoria Românilor în chi- purii și icoane	2.50
CUNȚAN MARIA. — Poesii	1.25	IOSIF ST. O. — Din zile mari	2.—
DELATISMANA CORN. IOANA. — 100 basme pentru copii	2.50	— Credințe	1.50
EMILGAR-GĂRLEANU. — Bătrînii	1.50	LECCA G. H. — Poesii	1.50
FLANMARION C. — Tainele ce- rului (tr. d. H. G. Lecca)	1.50	LIVESCU FLOREA MARIN. — Nu se cuvine!	1.50
GENLIS D-NA (de). — Povestiri morale pentru tinerime	1.50	MANOLACHE-HOLDA I. — Fete	1.50
GORUN ION. — Taina a șasea	1.50		
GRIGOROVITZA EM. — Chipuri și graiuri din Bucovina	2.50		

	L. B.
PAPAHAGI N. și JULES BRUN . Moșneagul de la munte . . .	1.50
PAUL AUGUSTIN. — Între Someș și Prut . . .	1.50
PETRESCU-PETRA N. — Ilie Marin . . .	1.50
POP VASILE. — Ris și plins . . .	1.50
— Domnița Viorica . . .	2.—
POPOVICI C. AUREL. — Vorbe înțelepte . . .	1.50
ROSETTI R. D. (Max). — Între Capsa și Palat . . .	2.—
Rutenisarea Bucovinei . . .	3.50
SADOVEANU M. — Povestiri . . .	1.50
— Crișma lui moș-Precu . . .	2.—
— Dureri înăbușite . . .	2.—

SADOVEANU M. — Soimii . . .	1.50
— Povestiri din războin . . .	2.—
— Floarea-Oflită (roman) . . .	2.—
— Amintirile câprar Gheorghită	2.—
SCROB C. — Rouă și brumă . . .	1.50
SCURTU AUREL. — Călânza sta- țiunilor Balneare și Climate- rice din România	2.50
SLAVICI I. — Vatra părăsită . . .	2.—
— Din bătrâni	2.50
TEODORU A. GH. — Din viața marinarului	1.50
VOINȘTE-BRĂTESCU I. — Nuvele și schițe	

BIBLIOTECA POPULARA „MINERVA”

	L. B.
No. 1—3. Istoria populară a Românilor	—45
» 4. Cîntarea Romîniei . . .	—15
» 5. Istoria populară a li- teraturii Romîne . . .	—15
» 6. Revoluția lui Tudor Vladimirescu	—15
» 7. Perderea Basarabiei. . .	—15
» 8. Unirea Principatelor. . .	—15
» 9. Mihail Cogălniceanu. . .	—15
» 10. Vasile Alecsandri . . .	—15
» 11. Stefan-cel-Mare	—15
» 12-13. Istoria lui Mihai Vi- teazul, de N. IORGA . . .	—25

	L. B.
No. 14. Revoluția lui Horia . . .	—15
» 15. Răpirea Bucovinei . . .	—15
» 16. Cum să ne creștem copii . . .	—15
» 17. Păstrarea sănătății . . .	—15
» 18. Ce să citim?	—15
» 19. 10 Mai	—15
» 20-22. Războiul pentru nea- tîrnare	—45
» 23. Viața și faptele Mitro- politului Moldovei Veniamin Costachi . . .	—15
» 24. Aritmetică	—15
» 25. Femeia în revoluția din Rusia de E. Arbore-Ralli . . .	—15

BIBLIOTECA MUSICALA „LIRA ROMÂNĂ”

Conținind cele mai frumoase romănțe și cîntece
naționale romîne pentru voce și piano

NUMERELE APARUTE :

1. Deșteaptă-te Române. Cîntec pa-
triotic.	11. Cucurnz cu frunza'a sus. Cîntec
popular.
2. Luna doarnă. Romănță populară.	12. Fetițo din acel sat... Arie din
Transilvania.
3. Aoleu! Arie opulară.	13. Popa zice că nu bea. Arie popular.
4. Suspine crude. Romănță populară.	14. Inimioara mea. Arie populară
5. Cîit te-am iub. Romănț. popular.	15. Am un leu și vreau să-l beau.
Cîntec popular.
6. Călugărul. Me. ie populară.	16. Pasăre gaibenă'n cioc. Cînt. pop.
7. Pentru tine Ja. Cîntec popular.	17. Inmul Regal Român de Hübsch.
8. Doă fete spal? Arie popul.	18. Cîntecul Gîntei Latine.
9. Ce te legeni ea? Arie popul.	
10. Steluța. Romănț.	

Prețul unui Ex. 20 bani.

De vânzare la toate librăriile din țară și la Insttit. de arte graf.

și edit. „MINERVA”, București, B dul Acad., 3.—Edgar Quinet, 4.